

FSD2575

**Lähihoitajakoulutuksen etnografia:
kenttäpäiväkirjat 2007-2010**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Lähihoitajakoulutuksen etnografia: kenttäpäiväkirjat 2007-2010 [aineisto-opas]. Yhteiskunta-tieteellinen tietoaarkisto [tuottaja ja jakaja], 2018.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 2.0 (8.8.2012).

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2575. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Lappalainen, Sirpa (Helsingin yliopisto): Lähihoitajakoulutuksen etnografia: kenttäpäiväkirjat 2007-2010 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 2.0 (2012-08-08). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2575>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Aineistonäyte	5

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Lähihoitajakoulutuksen etnografia: kenttäpäiväkirjat 2007-2010

Aineiston nimi englanniksi: Ethnography of Practical Nurse Education: Field Notes 2007-2010

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 2.0 (8.8.2012).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Lappalainen, Sirpa (Helsingin yliopisto. Kasvatustieteiden laitos)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Lappalainen, Sirpa (Helsingin yliopisto. Kasvatustieteiden laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

12.8.2008

Asiasanat

ammattillinen koulutus; antropologia; etnografia; havainnointi; hoitoala; hoiva-ala; kenttätutkimus; koulutussosiologia; lähihoitajat; opiskelijaelämä; opiskelu; terveydenhuoltoala

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: ammatillinen koulutus; nuoret; terveyspalvelut ja terveyspolitiikka; toisen ja korkea-asteen koulutus

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto koostuu etnografisella tutkimusotteella tehdyistä kenttäpäiväkirjoista, joissa on havainnointi kolmen vuoden ajan nuorten opiskelijoiden arkea pääkaupunkiseudulla sijaitsevassa sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa.

Tutkija osallistui koko kolmevuotisen koulutusohjelman ajan oppilaitoksen arkeen sitä havainnoiden ja muistiinpanoja tehden. Havaintoja on kirjattu muistiin 120 eri päivältä. Tutkija on havainnoinut oppituntien lisäksi myös niiden ulkopuolisia sosiaalisia tilanteita. Ensimmäiset päiväkirjamerkinnot on tehty tammikuussa 2007 tutkijan tutustuessa oppilaitokseen ja huhtikuussa 2007 oppilaitoksen pääsykoepäivänä. Etnografinen havainnointi saatiin päätökseen koulutusohjelman päättyessä keväällä 2010.

Oppilaitos, jossa havainnointi suoritettiin oli peruskoulupohjainen ja luokkamuotoinen. Muistiinpanot on kirjoitettu alunperin käsin pieniin muistivihkoihin, josta tutkija kirjoitti ne jälkikäteen puhtaaksi tietokoneella.

Etnografisen kenttätutkimuksen yhteydessä on kenttäpäiväkirjojen lisäksi kerätty myös opiskelijoiden ja opettajien haastatteluja (kts. FSD2735 ja FSD2736).

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Ryhmä, Teksti

Perusjoukko/otos: Lähihoitajakoulutus

Aineistonkeruun ajankohta: 30.1.2007 – 4.6.2010

Kerääjät: Lappalainen, Sirpa (Helsingin yliopisto, Kasvatustieteiden laitos)

Aineistonkeruun tekniikka: Havainnointi, Kasvokkainen haastattelu

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuohjeistus: havainnointiohje tai -suunnitelma; Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Aineiston ajallinen kattavuus: 30.1.2007 – 4.6.2010

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Aineiston määrä: Kenttäpäiväkirja 120:ltä päivältä rtf- ja html-tiedostoina.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Aineistossa esiintyvien henkilöiden nimet on anonymisoitu tutkijan toimesta. Koska anonymisointia on tehnyt useammat henkilöt, eivät käytetyt pseudonyymit kuitenkaan ole yhdenmukaisia läpi aineiston.

Julkaisut

Hjelmér, Carina & Lappalainen, Sirpa & Rosvall, Per-Åke (2010): Time, Space and Young People's Agency in Vocational Upper Secondary Education: a cross-cultural perspective. Teoksessa *European Educational Research Journal* 9(2), 245-256.

Lappalainen, Sirpa (2011) "Tää on oikeesti outoo": Työssäoppimisen käytännöt ja nuorten toimijuus lähihoitajakoulutuksessa. Teoksessa *Terveysalan ammatit ja koulutus*. Laiho, A. & Ruoholinna, T. (toim.). Helsinki : Gaudeamus Helsinki University Press s. 158-179.

Lappalainen, Sirpa, Isopahkala-Bouret, Ulpukka & Lahelma, Elina (2010) Kohti työmarkkina-kansalaisuutta hoiva-alan ammatillisessa koulutuksessa. Teoksessa *Yrittäjyyskasvatus hallintana*. Komulainen, K., Keskitalo-Foley, S., Korhonen, M. & Lappalainen, S. (toim.). Tampere : Vastapaino s. 187-206.

Lappalainen, Sirpa & Mietola, Reetta & Lahelma, Elina (2010): Hakemisen pakkoa, tiedonmuruja ja itseymmärrystä: nuorten koulutusvalinnat ja oppilaanohjaus. *Nuorisotutkimus* 28(1), 39-55.

Lappalainen, S. & Mietola, R., & Lahelma, E. (2013) Gendered Divisions on Classed Routes to Vocational Education. *Gender and Education*. 25, 2, p. 189-205.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2575>

Liittyvät aineistot

FSD2736 Lähihoitajakoulutuksen etnografia: opiskelijoiden haastattelut 2007-2010

FSD2735 Lähihoitajakoulutuksen etnografia: opettajien haastattelut 2007-2010

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (B) tutkimukseen, opetukseen ja opiskeluun.

Liite A

Aineistonäyte

FSD2575 LÄHIHOITAJAKOULUTUKSEN ETNOGRAFIA: KENTTÄPÄIVÄKIRJAT 2007-2010
FSD2575 ETHNOGRAPHY OF PRACTICAL NURSE EDUCATION: FIELD NOTES 2007-2010

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Lappalainen, Sirpa: Lähihoitajakoulutuksen etnografia: kenttäpäiväkirjat 2007-2010 [elektroninen aineisto]. FSD2575. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja], 2012.

Päivämäärä: 13.9.2007

Kenttäpäiväkirjan otsake: päiväkotiprojektin purku

Tutkijan kommentit: kirjattu 17.00

13.9.2007 päiväkotiprojektin purku (Kirjattu 17.00)

Koululla klo 12. Aulassa on käytävällä lääkealan aikuisopiskelijoiden happening: tuote-esittelyjä, käsihierontaa. Keskellä aulaa on sakin (ammattiin opiskelevien yhdistys) info piste, jossa kaksi nuorta miestä päivystää. Noukin esitteen ja jäsenlomakkeen. Aulan jumppasalin puoleiselle seinälle on ilmestynyt kuvistöitä minäkuva/identiteetti näytti olevan teemana. Yhdessä kuvassa oli ikään kuin palapelin paloja, toisessa mustalla luullakseni lyijykynällä tehdyssä työssä oli sex & drugs & rockn' roll –tematiikkaa, yhdessä heleitä värejä ja taivaansininen polkupyörä keskellä. Ulkonakin oppilaitokseen tuovalla kävelyreitillä oli tilataideteoksia, joista osaa jo tuuli ja sade oli riepottellut. Seinillä on myös pahvisia julisteita fuksiaisista (21.9.) ovat kaikille paitsi aikuisopiskelijoille.

12.24

Istun käytävällä lattialla teorialuokan ulkopuolella. Käytävän ja luokan välissä on muutama neliönmuotoinen ikkuna, siitä näin että edellinen tunti oli menossa. Käytävä on n. 2 m. leveä, lattialla ruskeahko linoleumi, jossa vihertäviä ja kellertäviä kolmioita. Seinät ovat alhaalta puoleenväliin asti pastelliturkooseja. Käytävän toisessa päässä istuu lattialla joukko opiskelijoita (kaikki naisia), ”pulina” täyttää käytävän. En ole varma, alkaako ph:projektin purku suoraan vai vasta 13.15., en oikein saanut lukujärjestyksestä selvää. Opiskelija, joka ei muistaakseni ollut tiistaina tulee luokasta jättäen oven raolleen. Palaa takaisin ehkä parin minuutin päästä. Jostain syystä nyt jännittää enemmän kuin tiistaina; vatsaa kourii, syke tuntuu kohoavan – viimeksi ruumis ei reagoinut näin. Pelkään etten osaa olla, ehkä Tarjan (ope) viimeksi ilmaisema varautuneisuuskin vaikuttaa. Mietin miten ylipäätään olisi mahdollista päästä opiskelijoiden kanssa juttusille. Ilmeisesti pk-projektin purku alkaakin vasta 13.15.

Käytävä on hiljentynyt, luokastakaan ei kuulu mitään. Jotenkin käytävän väreistä ja kelmeistä loisteputkivaloista tulee mieleen sairaala. Kaikki toiminnan jäljet näkyvät aulatilassa. Ilmastointi hurisee, kengänkorkojen ja sulkeutuvien ovien ääniä. Kuinkahan kauan näissä yleisissä tiloissa voisi olla ilman että kukaan ihmettelisi.

12.48 alkaa luokasta kuulua puhetta. Ehkä tunti on loppuillaan. Onkohan välissä taukoa? Toivon, että joku opiskelijoista tulisi juttelemaan – ottaisi mukaan.

12.50 tulee neljän opiskelijan ryhmä (naisia) viereisen luokan ovelle – täyttää käytävän sorinalla. Opiskelijoita tulee lisää.

12.57 jollekin ryhmälle kuulutetaan tunnin olevan luokassa 105, ryhmällä on koodi ja open nimi. Kuinkahan kauan kestää oppia oman ryhmän koodi? Oman luokan eteen tulee 2 opiskelijaa, joita en ainakaan muista tiistailta, eivätkä he noteeraa minua. Mietin, pitäisikö mennä juttelemaan. Ovi aukeaa ja he menevät sisään. Ope lähtee 13.00 huikaten ovelta heippa. Kehtaisiko mennä sisään. Jospa ovi olisi jäänyt auki, mutta onko tämä niin opiskelijoiden omaa tilaa ettei sinne kehtaa välissä mennä. Jännää ettei kukaan lähde luokasta mihinkään, vaikka olisi kai vartin tauko. Kokoan itseni ja yritän sisään, mutta ovi onkin lukossa. Saan hyvän syyn odottaa Tarjan saapumista paikalle.

